

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi na se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz zedinjene Bolgarije.

Plovdiv, 9. oktobra. [Izv. dop.]

(„Aleksandropolis“. — Od kod je prišla inicijativa za ustanek in zjedenje. — Simpatije do kneza Aleksandra. antipatije do ruske žurnalistike. — Nazori o slovanstvu in rusizmu. — Nov list „Samozaštita“. — Moralna revolucija. — Odnosi k Srbom. — Razne stvari.)

Skoro mine mesec dnij, odkar se je zgodilo historično znamenito dejanje na balkanskem polotoku v staroznanem „Trimontiumu“, pozneje „Philippopolis“, a slovanski Plovdiv imenovanem. Ko bi se sedaj imelo to mesto krstiti s kakim drugim imenom, bilo bi isto tako umestno, da bi se imenovalo „Aleksandropolis“, kakor so mu nekdanj dali ime po Filipu. Odkar je namreč knez Aleksander I. došel v to mesto, je vse kakor novo prerajeno, v duhu bolgarstva in slovanstva, ter vse, kar se snuje in kuje, vrti se o njegovej osebi. Nepoučeni časnikarji raznih narodnostij bi radi celo prve zamisli današnjega stanja in prve vzroke tega čina njemu in njegovej vladi pripisali; vendar v tem oziru nemajo prav, in sama „Trnovska konstitucija“, oficijozni list današnje vlade, je primorana, ga v tem obziru opravičiti, ter pripisuje v svojem uvodnem članku dne 21. septembra celo inicijativo bolgarskemu narodu in corpore.

Isti časopis govori mej drugim tako-le: „Dne 1. junija 1879, ko je Aleksander stopil na našo zemljo, bila je prva dobrodošlica, ki jo je čul iz ust naroda zedinjena Bolgarija z bridko pritožbo proti krivicam Berolinskega traktata. Prvi venec, ki mu je bil podnesen, bil je z nadpisom „Sojedinjena Blgaria“. Narodni poslanci v Trnovem l. 1878 neso skoro hteli odkriti zasedanja Velikega Sobra-nja brez svojih južnih bratov. Samo na prigovor Rusije so to potem storili. A prazne njih klopi so klicale koncem vsake sešije poslancem svoj „caeterum censeo“ s klicem: „Ne pozabite zjedenja z Rumelijo!...“ V Evropi se sedaj čudé dogodkom 18. septembra, jednodušju naroda bolgarskega in iščejo inicijative v knezu in njegovej vladi... V Evropi so pričakovali sigurno, da bode dne 18. septembra narod v kneževini pasiven objekt, koji se bo predal brez ropota v roke oblasti. Zapozneli

proroki Berolinskega traktata pozabijo, da v naši deželi narod vodi vlado, a ne vladanarod... Morebiti oni ljudje mislijo, da so vsi pojavi narodnega duha neko prosto brezkontrolno izlitje čustev, ali pa — kakor se radi izrazijo po diplomatski — pojavi „razpaljenih glav“. Morebiti ti mislijo, da so narodi voščene figure, katerim morejo po svoji volji davati razne oblike in jih postavljati v razne položaje. Morebiti ti spadajo v vrsto onih staromodnih ljudij, ki še verujejo, da se more narava silovati po ukusu in po kapricijah!

V takem slučaju morejo ti svobodno dolžiti kneza, vlado in narod! Po njihovej logiki je tedaj Nj Visočestvo krivo, ker je knez v Bolgariji, vlada je kriva, ker mu je vlada, a Bolgari so krivi, ker obstojé kot poseben narod.“

Ta članek je gotovo jasno pisan in pove več, kakor se je moglo pričakovati.

Knez si je v obče pridobil takih simpatij vsled svojega koraka v zadevi združenja obeh Bolgarij in vsled svojega odločnega značaja in svoje neplašljivosti, da ga ne more nobena vnana intriga spodkopati. Ne dá se tajiti, da ruskemu dvoru ni pri-ljubljen in da bi tam radi videli, da se odpove prej ko slej bolgarskemu prestolu. A kaj pravijo k temu Bolgari? Nov list „Samozaštita“, glasilo unijonistične radikalne stranke, ki je izšel ravnokar, pravi: „Ako Rusija dela proti knezu in se jej posreči, ga odstaviti, potem proglasimo mi republiko in izberemo njega (Aleksandra Battenberga) predsednikom republike.“

Prejšnje antipatije so se torej obrnile v največje simpatije, na kolikor se tiče kneza Aleksandra I.; a kolikor se tiče Rusije, je istina ravno protivno. Dokaz temu vidimo v danes izšlem 171. broji „Trnovske konstitucije“. V svojem uvodnem članku piše ta list mej drugim sledeče od besede do besede: „Žalostno je, da so dva ali trije (zastopniki javnega mnenja v Rusiji), koji so s peresom in besedo ubijali in še ubijajo avtoriteto, ki jo je pridobila krv na stotisoče broječih (ruskih) vojakov pri narodih balkanskega polotoka. „Bog te varuj bedastega prijatelja“, tako se glasi neka prislovica. Mi ne vemo, da li je kje udobnejši slučaj, kjer bi se mogla prisposoditi ta poslovica, nego li se predstavljaj sedaj v teh samozvanih nositeljih slovanskih idej!... Po drugih mestih

bi jim vzelo občinstvo pero iz rok in bi ga dalo v takove roke, ki znajo, da spravijo v harmonijo besedo s potrebostmi in duhom stoletja in kateri bi podkrepili s tolikimi žrtvami pridobljeno avtoriteto. — Bolgarski narod, kateremu sta pritekla na pomoč knez in vlada, je pokazal s tem dejanjem (18. septembra), da ta ni čreda životinj, nego je narod s prihodnostjo, narod poln življenja, močij.“

Takoy položaj (ruskih) publicistov zaslučuje z naše strani najsrčneje sožalenje. Ti pravijo: „Sojedenje se izkupuje z izgubo ruskega upliva na balkanskem polotoku, kateri podpada sedaj pod avstrijski upliv.“ Ta otročja logika komaj zaslučuje, da se razbija. Zjedenje Bolgarije bi bilo most za avstrijski upliv! Sojedenje bolgarskega naroda bi bilo prestopno dejanje! Ne zakaj in kako? Protivnici zjedenju v Moskvi molé in se skrivajo pod fraze. Ako bi vzeli njih logiko za merilo, potem bi trebalo obsoditi tudi avtorje San-Štefanske Bolgarije zaradi prestopnega dejanja, trebalo bi tudi teh sumnji avstrofilstva izločiti; trebalo bi tudi priznati, da so oni, ki so se borili v Berolinu za zjedenje Bolgarije, prvi majstori, ki so položili osnove mosta za avstrijski upliv na balkanskem polotoku.“ — Mi, ki pišemo te vrste — pravi na konci svojega članka „Trnovska konstitucija“ — zamoremo svobodno trditi, da je takošna logika največja uničevalka upliva, za kateri se ona baje bori, in pod njenim srpom je palo več, kakor pod srpom naj-gorečnejšega avstrofila. Sreča bo za Slovanstvo, kadar se to nazadnjaštvo in ta staromodna logika zaključi za zmirom v arhivu z železnim ključem.“

„Knez Aleksander in njegova vlada so nerazdelni kos telesa bolgarskega naroda in ti se gibljejo s celim telesom, kadar se to vzdiguje, da zbira svoje moči.“

Še bolj jasno, kakor „Trnovska konstitucija“, govori novo glasilo ustaške stranke „Samozaštita“ (Samobramba). Ta je pisana v lapidarnem slogu pod uredništvom Zaharije Stojanova, glavnega voditelja pri poslednjih dogodkih. Bilo bi želeti, da se drži bolj zmerno in da ne napada s tako prostimi izrazi Rusov, Katkova, Pobedonoševa, Suvorina in kneza Meščerskega. Zato tudi ne morem priobčiti celega teksta.

Vendar iz onega, kar sledi, bodo si mogli či-

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XII.

Vojteh je sprejel z vročo zahvalo to ponudbo in ko so zvečer tega dne prihajali ponosni sentimentalni glasovi piščali z višine do njegovega brloga, poslušal je je tolažilno kot glasove gorkega, dobrega srca.

Drugi dan pride Ezop po založnino. Vojteh ga posadi ponosno na stol in prijatelj, segajoč po denarjih, izpregovori: Mislil sem, da bi takih malenkostij ne dovolil. Hvala za tvoje posredništvo.“

Vojteh ga opomni, da se prime brez odloga romana in ga tudi poprosi, da bi nikomur tega ne pravil in njegove sedanje adresse ne izdal.

Po odhodu Ezopovem raztopé se mu prsa z blago zavestjo, da je pomogel prijatelju in zraven ohranil reputacijo svojega mecenata v svetu pisateljskem.

In zopet je minol dan. Prijatelji bili so suhi in knjigovodja je že morda pričakoval svojih denarjev, nič drugače ni, nego z nova nategniti Brzobohatega za založnino. Takrat uredil si je stvar treznejše. Izvohal je prilični trenotek, ko se je šetal založnik po vrtu. Tja se ne more tako lahko Emilka priplaziti. S popolnem nedolžnim obrazom izšel je v slamniku, z motiko v jedni roci in s škroplnico v drugi mej gredice.

Pozdravivši Brzobohatega, pričakuje brezskrbno da ta kakor obično k njemu pristopi in se začne z njim razgovarjati.

Ali zalagatelj mu prijazno odzdravi iz dalje in se sprehaja po drugi strani vrta. Držal se je kakor nalašč vedno v gotovi oddaljenosti od Vojteha. Zaman se mu je ta približeval po zavutih vrtnih stezicah; zdelo se mu je, da so samo za to tako ume-talno prepletene, da se mu more šef, ko ga je že dosegal, liki jegulja izmuzniti.

Konečno zavije Brzobohati k dverim, ki vedó iz vrta v hišo. Sedaj se ni smel ni trenotek zgubiti. Vojteh odloži kablico in hiti, da bi še pravi čas odhajajočega dosegel. A i ta šel je urno in

je bil pogreznen za hip v globoke misli. Vendar ga doide.

Ko obstane pred njim, se zgane Brzobohaty in hitro dvigne globoko povešeno glavo. Uprši oči na Vojteha, zakliče: „To sem se vas ustrašil prijatelj! Preslišal sem zamišljen vaše korake in naglo stojite pred mano, kakor bi iz zemlje izrastli. Spomina me to nekega človeka, ki sem ga imel v službi. Ta se je tudi včasih kakor duh pokazal pred mano, kadar je hotel prositi, da bi mu izplačal naprej del zasluženega. Odpustil sem ga brzo iz službe. Ljudje, proseč za založnino, so mi do duše protivni. Meni tudi nihče naprej ne plača. Pritrdite mi gotovo, da kaže tako nadlegovanje za založnino ne samo nerednost, ampak i nedostatek učenja.“

Vojteh upogne globoko glavo, da bi bolje zakril plameni rumenec svojega obličja.

„No, kaj poželite?“ vpraša ga laskavo založnik.

„Hotel — hotel sem vam — vrniti novine, ki ste mi je včeraj posodili, ječlja Vojteh, „ali sedaj povem, da sem je pozabil v sobi.“

„Oh, le obdržite je. Ne potrebujem jih več.“

tatelji „Slov. Naroda“ napraviti mnenje o tukajšnjih voditeljih, o časnikarjih in politikih. Vašemu dopisniku se zdijo ti ljudje čim dalje tem bolj — nerazumljivi. Videli bomo, kako so jih razumeli drugi n. pr. Rusi.

V svojem drugem uvodnem članku piše „Samozaštita“ mej drugim s temi-le ostrimi besedami: „Samo ob sebi se razume, da je moralo vse, kar je mrakobesnega, nazadnjačkega in uzurpatorskega, in vse kar vidi rešenje bednih narodov v samostanskej kuti in v monarhičnem plašči, podihati na naše čisto narodno dejanje kakor na hren in z zobmi zaškripati. Kot predstavniki tega sovinega carstva se javljajo: poznati nazadnjak Katkov, urednik policijskega časopisa „Moskovskija Vjedomosti“, čijega ime je postalo po celem Rusiji sinonimno s kamčikom (bičem) in zatvorom; potem njegov sobrat po čuvstvih in značaji knez Meščerskij, urednik pouličnega časopisa „Grazdanina“ in Suvorin, urednik in izdatelj „Novega Vremena“, lista, ki je že davno v Rusiji imenovan „prostitutka“.

„Obnašanje“ teh treh časopisov odtod naših svetih del je — kak da rečem, besednjak nam je preslab? — To je podlo, intrigantsko, nepatrijotično, izdajniško, brezčestno in idijotično...

„Ne znate — li vi, da mej diplomacijo in politiko, svetimi zvezami in dogovori z jedne strani, a z druge: narodna volja, svoboda in neodvisnost, ne more biti nič občega? Da-li so nas vprašali v Berlinu, ko so nas razdelili na 4 dele? Ali še niste zvedeli, da pest Bismarkova zapušuje mnogo-krat tudi vaša usta?...

Potem govori o nesrečnej Bosni in Hercegovini (česar seveda ne morete priobčiti v istem slogu.) Pravite, zakaj vas (Rusov) nismo vprašali, prej ko smo započeli. A leta 1876, ko smo poiskali svoje osvobojenje in neodvisnost s črešnjevimi topovi, da-li je tedaj bilo ob svojem času? Da-li smo vas vprašali? Niti jedno, niti drugo. A blagorodni ruski in bratski nam narod je prisilil pokojnega osvoboditelja iti čez Dunav. Isto verujemo se bode zgodilo tudi sedaj, vključ v vašej izdajniškej zlobi...

„Mi, oče Katkov, smo tako kapriciozen narod, da postavljamo svobodo više, nego vsako stvar na svetu. A da bodemo svobodni, kaj je potrebno? Kolikor je mogoče, sami da si postavimo kape na glavo in da bodemo zjedineni. Od tujih pomočij se vendar ne odrekamo, samo treba da so človeške, in da prihajajo od blagorodnih politikov.

„Bolgarski knez, oče Katkov, je heroj denes mej nami. Ta je stopil v turško provincijo samo s tremi žandarji, česar ne bi napravil niti kak pristav. Njegov prihod v Rumelijo navdušuje tisoče src; on opazi krv milijonom bitij. A za to bo bolg narod plačal z istim denarjem tudi obožavanemu heroju. V njegovej osebi vidimo mi zjedinenje, samostalnost in napredek. Šepeta se, da nekoji diplomati rešavajo mirno v svojih kabinetih, glede odstranjenja kneza z bolgarskega prestola. Prekrasno. Javite tem diplomatom, da znamo mi braniti svoje heroje. Kakor je knez Aleksander vodil bolg. narod preko meje, isto tako ga bode isti narod obkrožil in ne bode dopustil da bi mu se približala kaka diplomatska intriga. Kaj nam bode tedaj storili? Da-li nas bode pobili? Izvolite! Pošteni svet bo na naši strani. A ako diplomati rešé,

In Brzobohaty oddalji se s prijaznim pozdravom.

Žalosten se vrne pesnik v podzemlje in odloži tam nevrlo slamnik na posteljo. Z dlanjo mel je mizo, kakor bi hotel bruhniti s kako nevarno mislijo. Naglo pade oko njegovo na obešak in se ujunači. Visel je tam zastareli njegov svrhnik.

Sname ga z obešaka in strese. Ni zletela sicer iz gub tolpa pevajočih mrčesov kakor iz Faustovega kožuha, a vzdignil se je okoli njega prašni oblak.

Razprostre pa verno opravo po mizi in preiskava nestransko njene prednosti in hibe; na to obesi jo zopet na obešak proti oknu in razišče ves njeni dojem.

Ta večer žrtvoval se je Vojteh popolnem svrhniku, delaje z iglo in nitjo, ključem in pivnim papirjem, krtačo in salmijakom za njegovo pomladitev.

Pri tem delu netili so gorečnost vzdaleni glasovi piščalke, zvenéce danes sosebno dojemno, kakor bi po čem hrepneli in njemu prenašali bolestna očitanja.

(Dalje prih.)

da ostanemo brez kneza, t. j. da napravijo iz Bolgarije republiko, ima to tudi svojo mičnost. Kneza Aleksandra bomo izbrali predsednikom balkanske republike...

Raznesli so se glasovi po novinah in telegramih iz Carigrada — med kojimi je jeden došel tudi na ravnost od bolg. dipl. agenta v Carigradu, da so velike sile za jedno z visoko porto gotove pripoznati personalno unijo mej Bolgarijo in Rumelijo. A javno mnenje obrača se proti temu in išče več: „hoče zjedinenje „telom i duhom“ — kakor se izrazuje „Samozaštita“, in v ta namen treba da se prevede še jedna moralna revolucija po mnenji istega časopisa. Ali bode Bolgarija zjedinjena pod žezlom Aleksandra I. ali pa bo se napolnil grob s tremi milijoni teles bolgarskih.

Pred vsem pa treba moralne revolucije v sledečih treh točkah: a) da se ne dopuste v bolgarsko vojsko nikakovi tuji oficirji, kateri ne morejo priseči vernosti knezu in konstituciji; b) da se premesté vsi uradniki Južne Bolgarije v Severno, in da se nadomeste z drugimi, ki so v borbi ohranili; c) da se asimilujete precej obe vladi (severne in južne Bolgarije) v jedno. V obče treba — po mnenji glavnih voditeljev ustaje — uvesti v Bolgariji za zdaj in za v prihodnje samostalno in odločno politiko, ki ima za gaslo: „Bulgaria fara da se!“

Delo je započeto z vlastnimi močmi bolgarskimi; zato pravi omenjeni list v svojem programu: „Ta okolnost dá nam jasno razumeti, da samo tisti narodi imajo pravo za svetlo prihodnost, kateri se zanašajo na vlastna sredstva. Tuja pomoč, od koder bi koli bila, ne more biti slučajna. Vsekdar se dava proti nekim tajnim računom, kateri rano ali pozno pridejo na beli svet.“

Glede ruskih častnikov, ki so služili v bolgarske armiji veli „Samozaštita“ tako-le „Ko bi pustili tudi za v prihodnje naše vojake pod poveljstvom častnikov, kateri dobivajo zapovedi iz Petrograda, to bi značilo, da žrtvujemo svojega kneza. A ko bi žrtvovali kneza, Aleksandra, značilo bi, jednokrat za vsekdar, da se poslovimo z neodvisnostjo naše domovine.“

Na konci pravi o ruskih častnikih še to: „ko bi — kar ne daj Bog — izvršena tukaj revolucija imela za cilj samo izključenje ruskih častnikov iz naše (bolgarske) armije, tudi tedaj bi rekli: hvala Bogu.“

Tem besedam ni treba komentara... Da-li so dobro obmišljene pokazala bo bližnja bodočnost.

Kar se tiče odnošajev k Srbom, je tukaj slišati samo ostrih pritožeb, da ne postopajo bratski. Posebno srbskim dijakom zamerjajo, da se neso rajši vzdignili proti svojemu vladarju, katerega primerja Samozaštita z drugim Neronom; a da-li je Makedonija bolgarska ali srbska to se bo rešilo ob svojem času. In ako so cilji Srbov čisti, ter ako se navdušujejo z idejo za svobodo in neodvisnost, se bo mogoče bratski sporazumeti za to nesrečno zemljo in se bo rešilo vprašanje kakor mej sosed.

Mej raznimi novostmi, ki se Vam telegrafično naznanjajo, bom omenil za danes samo nekatere važnejše.

Zanimivo je gledati prostovoljce dijake iz srednjih šol: Trnovske realke in bogoslovja, Gabrovske realne gimnazije in Plovdivske. Oni so sestavili posebno družino, dobili so uniformo, in sedaj se vadijo v vojni službi po livadah okolu Plovdiva. Včeraj so dali prisego knezu in dobili zastavo. Njih je okolu 300. O deviškeji legiji se ne čuje več. Brž ko ne se bode zanimala bolj za društvo „rudečega križa“, nego za sablo in puško; kar je tudi v redu. Iz prejšnje zmešnjave začel se je malo po malo red razvijati: Železnica zopet vozi od Tatar-Bazardžika mimo Plovdiva do Trnovo-Sejmen in od tam do Jambolija.

Dolnje šole so se odprle po mestih. Nekateri uredi zopet posluje; a carinske mitnice mej Severno in Južno Bolgarijo pobirajo kakor poprej carino, — kar je sicer absurdno v sedanjem položaju, in si nikakor ne moremo objasniti! — Da-li ne ve vlada za to, ali neče vedeti; ter hoče iz tega dobivati neko vest davka. Ker se je objavilo službeno, da mitnice na meji mej severno in južno Bolgarijo prenehajo, zakaj se je to zgodilo samo za 4 dni po ustanku; potem pa je postalo zopet po starem?

Glede mitnice v Vakarelu, ki je na glavnej prometnej črti mej severno in južno Bolgarijo, je

sam Vaš dopisnik skusil pred par dnevi to neprijetno absurdnost.

Sploh je življenje v Plovdivu tako bujno, da je vredno videti je in ob svojem času tudi podrobnosti tega žitja in bitja opisati.

—e—

Uterjanje trgovskih terjatev v Srbiji.

(Dalje.)

D Biljeg (kolek) prilog znaša 20 para (blizu 8 kr.) Odvetnikov cenovnik. Tukaj navadni odvetniški i. d. stroški so jako veliki; radi tega sem pogodil s pravnim zastopnikom poročniškim za zastopstvo avstro-ogerskih strank cenovnik njegovih zaslužkov z najmanjšimi in največjimi postavki po vrednosti pravnega predmeta in težkoči pravde.

1. Za poučenje in proučenje spisov gld. 5.— do gld. 10.—.

2. Za pooblastilo (izključno pristojbina za poverjenje podpisov na Srbskem in kolek) gld. 2.—.

3. Za prosto ustno ali pismeno terjanje v Belemgradu bivajočega dolžnika in sporočilo vspeha (s prepisi in prosto poštnino vred) gold. 3.— do gld. 5.—.

4. Za prošnjo za upeljavo sekvestracijskega postopka na podlagi menjice, dolžnega pisma ali jednacega (s prepisi i. d. vred) gld. 3.— do gld. 6.—.

5. Za pritožbo, po kateri se mora pripravljena sekvestracija opravičiti (s prepisi i. d. vred) gld. 3.— do gld. 6.—.

6. Za tožbo z rednim postopkom (s prepisi i. d. vred) gld. 10.— do gld. 20.—.

7. Za ukore ali presoje pritožbe (z vsemi prepisi vred) na II. ali III. stopnjo gld. 10.— do gld. 15.—.

8. Za navzočnost na dnevih, pri obravnava v Belemgradu za vsako uro gld. 2.—, zunaj Belega grada za vsaki dan gld. 15.— in povrnitev potrošene gotovine za voz, parobrod ali železnico.

9. Za prosto pismo lastni stranki, nasprotniku, pričam i. d. ako pravda dalje traja (s prepisom in prosto poštnino vred) gld. 1.—.

10. Za pismeni oglas h konkurzni masi (s prepisi in prilogami vred) gld. 2.— do gld. 5.—.

Umeti je vse našete pristojbine, takse in odvetniške zaslužke v goldinarjih avstrijske veljave gotovega denarja, plačilne v Belemgradu.

Ako bi katerakoli v avstrijskih ali ogerskih trgovskih knjigah upisana tvrdka izvolila si zastopnikom v pravnih zadevah poverjenca c. kr. poročništva in bi našla njegov račun prevelik, svobodno ji je, da mi poda tak račun v presojo in določbo, proti kateri določbi odvetnik nema nikakršne pravne poti. V zavarovanje terjatev, ki bi utegnile postati iz zastopstva pravnih zadev proti omenjenemu odvetniku na dobro avstro-ogerskim strankam, zastavil je on na mojo prošnjo tisoč gotovih frankov, ki so se uložili v hranilno blagajnico c. kr. poročništva.

Da se avstro-ogerski trgovci obvarujejo vseh nepotrebnih stroškov, izgub terjatev in zamude časa, bilo bi jim priporočati o tej priliki še sledeče:

1. Da se varuje menično pravo proti podpisu ali sprejemniku menice, po srbskem pravu ni treba protestovati menice; le prevedniku (žirantu) nasproti treba protesta. Toliki protesti zaradi neplačila proti vzprejemniku so avstro-ogerskim upnikom le nepotrební stroški.

2. Po avstro-ogerski pravni ravnavi utrjuje pri-pomin na računih i. d.: „plačilno v...“ (n. pr. Ljubljani) forum solutionis (reševalno sodišče) za kraj, kjer se ima plačati, in ta pristojnost avstrijskih sodišč za takozvane „kontokorent-tožbe“ (tožbe s tekočih računov). Pri obravnava vsled taci-h tožb po avstrijskih sodiščih urejenih se srbske stranke navadno dajo zaočno obsoditi (kontumaci-rati), pusté, da se obsodba uprakovrepi, in tudi ne ugovarjajo izvršbinemu odloku avstrijskih sodišč. Potem dohajajo dopisi za dolžnika pristojnemu so-dišču radi posilne izvršbe. Zdaj še le ima srbsko sodišče, v čegar okrožji naj bi bila izvršba, v zmislu čl. XIII. avstro-ogersko-srbske pogodbe za varstvo prava z dne 6. maja 1881 (drž. zak. št. 88 l. 1882) odrediti „skrajšano obravnavo“, „katera se ima pa omejiti le na razsodbo: so-li v pogodbi ustanovljeni pogoji za posilno izvršbo?“ — Jeden teh pogojev za posilno izvršbo sodnih razsodb se nahaja v čl. IX., odst. II. pogodbe za varstvo prava, ki se glasi: „2. Ako je pristojnost razsodnega sodišča po pravi-ljih veljavnih za naprošeno sodišče utrjena“. Ker pa pripomin na račun: „plačilno v...“ po srbskem pravu pristojnosti avstrijskega sodišča ne utrjuje, tudi srbska sodišča I. in II. stopnje, mnogokrat

celo kasacijsko sodišče, vsled ugovorov srbskih strank in njihovih zastopnikov pristojnosti dotičnih avstro-ogerskih sodišč ne pripoznajo in ne dopuste posilne izvršbe razsodb na podlagi takozvanih kontokorentnih tožb. Priporoča se torej avstrijskim trgovcem, naj si dajo pripoznanje pristojnosti avstrijskih sodišč zagotoviti s pismom prej ko so naročbe izvršili, ali ker bi to malo ne vsak pošten srbsk trgovec odrekel, pa naj bi se v slučajih pravde koj do pristojnega srbskega sodišča obrnili.

(Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 19. oktobra.

Ogerska vlada misli z vso energijo postopati proti Rumunom na **Sedmograškem**, kateri delujejo na to, da bi se ta dežela priklopila Rumuniji. Poštarjem se je naročilo, da imajo zadržavati vsa sumnjiva pisma, ter ja izročevati takoj preiskovalnemu sodniku. Pravoslavnega župnika, pri katerem so našli dinamit, so že zaprli. Kakor se govori, bilo je na Sedmograškem vse pripravljeno za ustajo, ki bi se bila začela po končani trgovini.

Vnanje države.

Bolgarski knez je neki že pomladi vedel, kaj da se pripravlja v Vzhodnji Rumeliji. Nekaj časa se je branil stopiti na čelo temu gibanju. Ko je pa zvedel, da se od neke strani deluje, da bi ga odstavili in na prestol postavili kneza Nikito ali pa svaka ruskega carja Vladimira, se je odločil za preobrat. Ko je bil v Angliji, so mu neki tam zagotavljali podporo. Ko je knez drugič odhajal na potovanje v inozemstvo namreč v Avstrijo, je že bil popolnem odločen za združenje Bolgarov. Poslovil se je bil s temi besedami: „Ko se vrnem, poklonil bom nekaj svojemu narodu“. Giersu v Franzensfeste knez tudi ni tajil tega in ruski minister ni ugovarjal združenju. Samo ruski car ni bil nič poučen o tem. To pa je uzrok, da se je Rusija takoj tako odločno izrekla proti knezu in Plovdivskemu prevratu. Car neki odločno deluje na to, da bi prišel njegov svak na bolgarski prestol. Kakor se trdi, je prevrat v Vzhodnji Rumeliji jako pospešilo to, da je tamošnja konservativna vlada preveč proteževala svoje privržence in liberalce povsod izrivala iz služeb. To je vzbujalo vedno večjo nevoljo mej liberalno stranko, katera je najbolj priljubljena pri narodu. Tako dolgo je še šlo, dokler je vlada tako postopala le s civilnimi uradniki, ko je pa vlada poskusila to tudi pri vojski in je odstavila majorja Ljubimškega, so pa hitro liberalni častniki se jeli posvetovati, kako bi se znebili konservativne vlade. Ker se je pa tedaj v nekaterih narodnih krogih že močno delovalo za združenje z Bolgarsko, sklenili so tudi liberalni častniki podpirati to prizadevanje. Tako je prišlo, da se je ta stvar tako mirno izvršila, ker baš v vojski i konservativna vlada našla nikakih privržencev. Tako je ta prevrat ne samo delo slovanskih, ampak tudi delo liberalnih idej. To tudi utegne biti nekoliko uzrok, da s tem prevratom ne simpatizujejo v Rusiji. Sedanjí ruski car je jako hud nasprotnik liberalizma, ravno tako tudi skoro vsi njegovi svetniki. Ko smo že omenili, da je liberalizem nekoliko pripomogel h temu prevratu, ne bodo od več, da ob kratkem naslikamo življenje vodje vzhodnjerrumelijskih liberalcev Stojanova. Ta mož je sin nekega pastirja in je tudi sam do svojega 13. leta ovce pasel. Potem je pa ubežal iz očetove hiše in se je v Varni izučil krojaškega rokodelstva. Ko je postal krojaški pomagač, odpotoval je v Ruščuk. Tu se je naučil bolgarski čitati, potem se je poprijel ruščine, francoščine, nemščine in angleščine. Z veliko pridnosti se je hitro priučil teh jezikov in prisvojil se več drugih znanostij ter postal gimnazijski učitelj v Plovdivu. Nekaj časa bil je tudi mirovni sodec v Lomu. Hvalijo ga, da je tudi dober jurist. Code Napoleon zna na pamet. On je organizoval ustajo 1876 leta. Pozneje se je mnogo udeleževal političkega življenja. Bil je eden glavnih prirediteljev makedonskih taborov v Vzhodnji Rumeliji. Zaradi tega je zgubil svojo profesorsko službo v Plovdivu. Sedanja provizorična vlada jako čišla Stojanova in ga rada povprašuje za svet. Kako se bode vzhodnjerrumelijsko vprašanje rešilo, se še nič ne ve. Rusija se vedno zahteva status quo ante. „Nord“, naravnost zahteva, da se odstavi bolgarski knez, in pravi, da Evropa ne sme dopustiti, da bi posamični intriganti igrali z neizkušenim narodom in prelamljali Berolinsko pogodbo. Dogodki v Plovdivu, trdi ta list, se ne dajo opravičiti, ker so delo častihlepnežev. Dolžnost vevlastij je, s skupnim postopanjem ustanoviti status quo ante. Ker pa ni misliti, da bi vse vlasti bile tako odločno proti Bolgarom, misli se, da, če se združenje ne bode dovolilo, se bode pa bolgarski knez imenoval sprva za pet let za generalnega guvernerja vzhodnjerrumelijskega. Pozneje se bode to guvernerstvo premenilo v dosmrtno in nazadnje se pa bode vendar ustanovilo združenje.

Srbi neso začeli vojne. S tem pa še ni rečeno, da kaj tacega neso nameravali. Od tega so je odvrnila nekoliko prigovarjanja vlastij, največ pa

ponudba bolgarske vlade, da je pripravljena s Srbijo na novo urediti mejo. Srbska vlada neki ne želi od Bolgarije dobiti drugega ozemlja, nego okraja Trn in Breznik, v katerih bivajo izključljivo Srbi. Za Vidinski okraj pa baje Srbom ni toliko. Bolgari priznajo sami, da imajo Srbi iz etnografskih ozirov prav, ako zahtevajo napominana okraja. Bolgarska in srbska vlada se bosta o tej stvari mirno pobotali. Stare Srbije pa Srbija ne bode skušala pridobiti, ker ve, da se s Turki meriti ne more, vevlasti so jej pa odrekle pomoč. Kralj in vlada sta se zanašala na Avstrijo, in to je bilo uzrok, da je sprva v Belemgradu zavladała taka odločnost in bojažljivost. Ko je pa Avstrija odrekla vsako pomoč, je pa v srbskih vladnih krogih zavladała takoj velika spravljivost. Narod je nezadovoljen, da vlada igra z njim tako komedijo, in še vedno sili, da bi se začela akcija, zlasti vojaški krogi. Tudi ni gotovo, da bi narod se zadovoljil samo z dvema bolgarskima okrajema. Kralj in vlada sta v veliki zadregi. Govori se, da se bode zopet sklicala skupščina, da se jej objavi položaj in da skupščinarji odločijo, ali naj Srbija miruje ali pa naj začne boj. Iz Belega grada se celo javlja, da že kralj premišljuje, da bi odstopil, ker je zgubil vso popularnost pri narodu. Posebno je pa v Srbiji zavladała velika nevolja na Avstrijo, ki je Srbe pustila na cedilu.

Črnogorska vojska je neki dobila povelje, da mora biti pripravljena. Mej vojsko se je že neki delilo strelivo. Kak namen bi imelo to oboroževanje Črne gore, se ne poroča.

Turki še vedno vkupe spravljajo svoje čete. Posebno so mnogo čet odposlali na srbsko in bolgarsko mejo. Ko bi katera teh dveh držav začela vojno, našla bode jako hud upor. Sicer so pa dogodki na Balkanu precej prestrašili turško prebivalstvo. Tako se v Drinopolji pripravlja vse mohamedansko prebivalstvo za bran mesta, ko bi je napali Bolgari, če tudi v Bolgariji nikdo še kaj tacega niti ne misli.

Uzrok razporu mej **Anglijo** in **Birmo** je ta-le: Birmanska vlada konfiskovala je premoženje družbe „Bombay-and Birma-Trading Company“ na podlagi razsodbe nekega birmanskega sodišča. Anglija je protestovala proti temu, ker po pogodbi, sklenenej mej Anglijo in Birmo smejo take prepire razsojevati le mešana sodišča. Lord Dufferin je v sporazumljenji z angleško vlado že poslal birmanskemu kralju ultimatum. V tem ultimatumu zahteva, da kralj dostojno vzprejme odposlanca vrhovnega komisarja in ustavi vsako postopanje proti temu društvu, dokler odposlanec te stvari ne preišče.

Dopisi.

Iz Trsta 18. oktobra. [Izv. dop.] Radostno mi je srce bilo, ko se je sprožila krasna misel, da se nasproti „Schulvereinu“ ustanovi jednako slovensko društvo in ime temu društvu bodi „družba sv. Cirila in Metoda“. Ali še veselejši sem bil, ko je prišla na svetlo še krasnejša misel, namreč v našem Trstu ustanoviti podružnico temu društvu. Osrednji odbor nam je poslal svojega zastopnika g. Ivana Hribarja. Prva skupščina je bila včeraj 17. t. m. v čitalniški dvorani. Zbralo se je nad 150 rodoljubov, mej kojimi se je delavski stan najbolj spoznal. Čast našemu prostemu delavcu! Spoznal je sedaj naš narod, da se moramo z vsemi silami upreti proti požrešnemu tujcu, ki nam našo milo deco trga iz rok ter iz nje pripravlja najstrastnejše, najsurovejše sovražnike svojemu rodu. Z velikim navdušenjem smo se zbrali omenjeni dan in srčno bili veseli, ko nam je gosp. Iv. Hribar razložil natančno pomen te podružnice.

Prečitala so se pravila in bila odobrena. Volil se je potem odbor, v kateri so izbrani sledeči gg.: prvomestnikom monsignor dr. J. Šust, prošt; namestnikom Viktor Dolenc, lastnik tiskarne; blagajnikom Valentin M. Živic, inženir; namestnikom Anton Gergolet, trgovec; zapisnikarjem Franjo Stelé, uradnik; namestnikom Jos. Dražil, knjigovodja. Po izvolitvi zahvalil se je g. Hribar g. V. Dolencu za požrtvovalnost, s katero je pričel delati za to društvo in mu želi, da bi ga Bog še mnogo let ohranil za narod vnetega. Na to se g. Dolenc zahvali g. Hribarju in naposled konča svoj govor z živioklicem na presvitega cesarja. Gromoviti živio doneli so po dvorani. Prav veselimi srcem smo odšli od prve te skupščine. Do sedaj se je upisalo 13 ustanovnikov, 72 letnikov in 10 podpornikov. Lepo število za prvokrat. Sedaj nas pa vse veže sveta dolžnost, da nabiramo mej vsemi stanovi novih udov, da s tem pripomoremo rešiti naše otroke iz žrela ljutega sovražnika. Na delo tedaj Tržaški Slovenci!

Iz Ljutomer 17. oktobra. [Izv. dop.] Življenja tako živahnega kot letos o tem času že ni bilo več let. Noč in dan si videl velike vozove naložene s praznimi sodi namenjene v gorice in zdaj zopet vidiš voz za vozom naložen z vinskimi

pridelkom. Kakor znano, se takorekoč več let sem ni moglo govoriti o Ljutomerskem vinu, ker ga ni bilo vsled vremenskih neizgledov po toči, mrazu itd. Letos že moremo govoriti o vinski letini. Da bi ne bilo zadnji čas preveč dežja, bi bilo letošnja tukajšnja vinska kapljica izvrstna, pa slabo vreme je uzrok, da je kvaliteta in kvantiteta srednja. Samo tisti, ki bodo z bratvo čakali na zadnje dni oktobra, bodo dobili izvrstno vino. — Cena novemu vinu tukaj je zdaj 80 do 110 za štrtinjak, „medžimurskemu“ pa 60 do 80 gold. — Pristaviti še imam, da je letos v tukajšnjem okraju prirastlo mnogo sliv, cena jim je bila 7 do 11 gold. za štrtinjak. Tudi glede zrnja je bila letina dobra, pa cena je žitu jako slaba, pšenice se vagan komaj prodaja za 3 gld.

Domače stvari.

— (Adresna debata) v zbornici poslancev pričela se je preteklo soboto. Kakor že znano oglašilo se je blizu 70 govornikov, ki pa seveda ne ne pridejo vsi na vrsto, ampak k večjemu manjša polovica. Vendar je gotovo, da adresna debata ne bode v štirih dneh končana, kakor se je mislilo. Zategadelj se bode število sej pomnožilo in seje bodo baje jedno uro prej. Prvi govoril je Carnieri in otvoril debato, kakor „N. Fr. Presse“ sama pravi „in der schärfsten Tonart“. Za njim govoril je dr. Rieger. Njegov govor je doslej najznamenitejši. Za dr. Riegrom govoril je dr. Heilsberg, potem dr. pl. Bertolini, Scharschmid, naposled pa je imel Šuklje svoj „maiden speech“, ki je bil na desnici vsprejet z večkratnimi dobroklci, na levici pa z ugovarjanjem in sikanjem. Danes nadaljuje se debata in so z desnice kot govorniki na vrsti dr. Ed. Grégr, Matuš, Wiedersperg, izmej Slovencev pa gosp. Klun. Ker nam danes prostora primanjkuje, bomo o teh govornikih in njih govorih jutri obširneje govorili.

— (Imenovanje.) Gg. Fran Kobler in Adolf Rožanc, praktikanta pri deželni sodniji v Ljubljani in Karol Grebenec, praktikant pri okrožni sodniji v Rudolfovem imenovani so avskultanti za Kranjsko.

— (Notarska zbornica Kranjska.) Pri včerajšnji volitvi bili so izvoljeni: Gosp. dr. Jarnej Zupanec, c. kr. notar v Ljubljani, predsednikom; gg. notari Ivan Gogola, dr. Teodor Rudež, Luka Svetec in dr. Fr. Vok odborniki; namestnikom pa gg. notarja Ignacij Gruntar in Janko Kersnik.

— (Začetek mobilizacije?) Iz Trsta se nam piše dne 17. t. m.: Pomenljivo za sedanje okoliščine je, da se od tod pošilja čedalje več vojakov v Dalmacijo. Doslej odšlo je že osem batalijonov, a vrnil se je iz Hercegovine samo jeden. Vojski, dospevajoči po železnici vedno po noči, ukrcavajo se takoj na ladije ter navadno odpeljavajo, predno se zdani. — Tudi provijanta vozi se nenavadno veliko v Spljet, Metković in Kotor. Predvčeranjem odšel je odtod veliki parnik „Berenice“ polen moke, kakor se čuje, v Kotor in zopet so naznanjene nove pošiljave provijanta. — „Lloydovo“ ravnateljstvo prejelo od vojnega ministerstva nalog, naj ima 10 velikih parnikov pripravljenih tako, da jih bode moglo v 48 urah dati na razpolaganje za vojne transporte.

— („Sokol“) pristopil je za podpornega uda akademskemu društvu „Slovenija“ na Dunaji. — Poletna doba letošnja „Sokolu“ ni bila kdo zna kako mila in ugodna; imel je več smole, kakor pa lepega vremena pri svojih izletih. Zato se nadeja, da se mu bodo bolj obnesli zimski večeri, v katerih bode prirejal „jour fixe“ in „Sokolske večere“, kjer se bo z združenimi močmi za prijetno zabavo po možnosti skrbelo. Prvi tak „jour fixe“ z jako zanimljivim programom napravi „Sokol“ v soboto večer 24. t. m. v tukajšnji čitalnici. Reditelj mu je odbor. Začetek ob 8. zvečer.

— (Leposlovna skalobonščina.) Tukajšen slovenski dnevnik prinaša v svojem listku „izviren zgodovinski roman“, v katerem se mej drugim stilističnim cvetjem nahaja tudi ta-le cve-toči stavek: „zatorej mu je Urša, domača dekla na Viguji, poripsala s skalobonom zagrampana lica, in tako se zdi, kakor bi bil danes oblekel se v novo kožo itd.“ Ubogi Cene, tebi je bilo še hujše, nego „Čmukavarju in Ušperni“!

— („Cecilijino društvo“ v Ljubljani) bode imelo v četrtek dně 22. oktobra 1885. l. VI. občni zbor z naslednjimi točkami: 1. Ob deseti

dopoludne: slovesna sv. maša v stolnici (Festum sanctae Fidei, V. M. sem.) Introitus „Me expectaverunt“, cantus choralis. Missa „O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!“ IV. voc. inaequal auct. Dr. J. B. Benz, op. 8. Graduale „Adjuvabit eam Deus“ IV. voc. aequal. auct. Ant. Foerster. Offertorium „Diffusa est gratia“ IV. voc. inaequal. auct. Dr. Fran Witt. Communio „Feci iudicium“, cantus choralis. 2. Ob najstih zborovanje v knezoškofjski palači; obsegalo bode: a) nagovor predsednikov; b) sporočilo tajnikovo; c) sporočilo blagajnikovo; d) sporočilo glasbenega vodje. 3. Ob 1/4 na pet popoldne v cerkvi č. oo. frančiškanov: a) „Adoro de devote“ auct. Eug. Frey. b) Lavrentanske litanije, harmonizovan koral. c) „Tantum ergo -- Genitoti“, (B-dur) auct. Dr. Fr. Witt. d) „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ auct. Dr. Fr. Witt. K zborovanju uljudno vabi vse društvenike, k cerkvenima slovesnostima pa sploh vse prijatelje svete glasbe odbor „Cecilijinega društva“.

— (V Šent Vidu nad Ljubljano) se je včeraj praznovanje 800 letnice jako slovesno končalo. Vsa vas bila je v zastavah, zvonik ovenčan, dva lepa slavoloka postavljena, zvečer pa Šent Vid, Vižmarje in sosedne vasi krasno razsvetljene. Knezšof dr. Misija imel je zjutraj propoved in cerkveno opravilo, popoldne pa je vodil veliko procesijo. Naposled zapela se je zahvalna pesem. Udeležba ljudij bila je ogromna.

— (Vereščagin na Dunaji.) Slavni ruski slikar Vasilij Vereščagin prišel je na Dunaj in sedaj pripravlja razstavo svojih najnovejših slik, ki bodo v „umetniškem domu“ izložene, počenši s 25. dnem t. m. Slike bodo tako velike, da taci baje Dunaj ni še videl. Okviri so dolgi po 10 metrov, a široki 5 1/2 metra. Stolbe preprežene z velikanskimi indijskimi prepregami. Umetnik jih je dal sam napraviti v Indiji. Dve prepregi sta posebno zanimivi in imenitni. Dolgi sta po 10 metrov in 8 1/2 metra široki. Vereščagin ji je našel izviri v Jeypore, v palači „maharadžaha“ in dobil dovoljenje, da ji sme ponarediti dati, ker so mu tudi storili ujetniki v Agri. Obe prepregi ste torej posneti po uzoru, ki je star 350 let in bil nekdanj napravljen za velikega mogula. Težki sta pa po pet stotov, od prave volne. Dunajčanje se te izložbe močno vesele. Pa je iz rok Rusa, Slovana!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 19. oktobra. Odgovarjajoč na kolektivno noto zahvaljuje se turška vlada vlastim za naklonjenost in prosi, naj vlasti kneza bolgarskega napotijo, da se vrne v Bolgarijo.

Pariz 19. oktobra. Pri ožjih volitvah voljenih 208 republikancev, 21 konservativcev. Iz dveh volilnih okrajev izid še neznan.

Zagreb 18. oktobra. Obsodbo banskega stola, po kateri se je dr. Franku odvetnikovanje prepovedalo, dr. Derencinu pa na tri mesece ustavilo, razveljavil je septemviralni stol.

Inomost 18. oktobra. Vode upadajo. Povsod jasno vreme. Tudi onkraj Brennerja, povsod toplo, ker še prevladuje jug.

Sofija 18. oktobra. Vlada je v kolektivni noti izraženi nasvet velevlavstij vsprejela in sklenila, da se večina bolgarskih čet nazaj pokliče in da se le male posadke pustijo, dokler se ne bodo vlasti ocsodi Vzhodne Rumelije odločno izrekle.

Berolin 18. oktobra. „Norddeutsche Allgemeine“ protivi se energično vsakemu motenju miru od strani balkanskih držav — bodisi mej seboj ali pa s Turčijo. Tako podjetje zavračala bi vsa Evropa, ker bi sicer prišla v nevarnost, da se ruši mir.

Razne vesti.

* (Ganljiv samomor.) V pensilvanskem mestu Bradford ustreli se je nedavno petletni Willie Norf. Malo dni poprej umrla mu je sestra in mali dečko vprašal je mater, bo li sestro zopet videl, če pride v nebesa. Kmalu na to vprašal je, bi ga li v nebesa k sestri pustili, ko bi umrl. Mati, ničesar sluteč, rekla je, da to je dovolj za nebesa. Malo potem začne mati strel, hiti v drugo sobo in vidi, da se je otrok ustrelil.

prinaša v 20. št. sledečo vsebino: Janez Solnce. Zgodovinska novela. — Spisal dr. Ivan Tavčar.

izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

(Dalje). — Svatba. Pesen. Zložil Ksaverij. — Dr. Josip Krakjec. Životopis. (Dalje). — Iz sazavskih letopisov. Zgodovinski roman. — Češki spisal Vac-lav Beneš Třebizský, poslovenil —l-r. (Dalje). — Pesem o carji Ivānu Vasiljeviči, mladem opričniku in pogumnem kupci Kalašnikovu. Zložil Lermontov. Preložil Josip Kržišnik. (Konec II. dela). — Slo-veneci in Hrvati v Pragi. Spisal Anton Terstenjak. (Dalje). — Na Velegradu. — Dva lista iz knjige jugoslovanske. 1550 —1584. 1835 —1848. — Hrvaški spomini. Spisal J. Terdina. (Dalje). — Die schär-fere Tonart. Spisal Xp. — Princesa Tereza bavar-ska o Rusiji. (Konec.) Spisal Δ — Naše slike. Primož Trubar. Poljskega kralja Jana Sobieskega slavnostni uhod na Dunaj 17. septembra 1683. Spi-sal —r. Hvar. — Pogled po slovanskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. — Slovan velja za vse leto 4 gld. 60, za pol leta 2. gld. 30 in za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Loterijsne srečke 17. oktobra:

Na Dunaji:	52,	69,	4,	36,	46.
V Gradci:	86,	40,	31,	15,	89.

Tuji:

18. oktobra.

Pri slovan: Knežinja Rohan iz Prage. — Braune z Dunaja. — Glaser iz Trsta. — Barčič, Winterhalter iz Karlova. — Witsche z Dunaja.

Pri Maliet: Löwensohn z Dunaja. — Dr. Gasner iz Gorice. — Hochbauer z Dunaja.

Trzne cene v Ljubljani

dné 17. oktobra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 34	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	5 38	Surovo maslo,	84
Ječmen,	4 55	Jajce, jedno	2 5
Oves,	3 09	Mleko, liter	8
Ajda,	4 06	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 20	Telečje	62
Koruza,	5 4	Svinjsko	60
Krompir,	2 41	Koštrunovo	35
Leča,	8	Pišanec	45
Grah,	8	Golob	17
Fižol,	8 50	Seno, 160 kilo	1 7
Maslo, kgr.	95	Slama,	1 78
Mast,	80	Drva trda, 4 metr.	7 60
Špeh frišen,	54	„ mehka,	5 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. okt.	7. zjutraj	740 90 mm.	12-6° C	brezv.	megla	
	2. pop.	739 80 mm.	18-2° C	z. szh.	jas.	0-00 mm
	9. zvečer	740 80 mm.	12-6° C	sl. szh.	d. jas.	
18. okt.	7. zjutraj	738 54 mm.	10-0° C	brezv.	obl.	0-90 mm.
	2. pop.	737 18 mm.	16-2° C	brezv.	d. jas.	
	9. zvečer	737 60 mm.	9-8° C	brezv.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 14-5° in 12-0°, za 3-2° in 0-9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 19. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 85	kr
Srebrna renta	82	30
Zlata renta	108	40
5% marena renta	93	45
Akcije narodne banke	853	—
Kreditne akcije London	2 3	—
Srebro	125	25
Napol	9	95 1/2
Q kr cekini	5	93
Nemške marke	61	60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	40
Ogrska zlata renta 4%	96	45
„ papirna renta 5%	89	50
5% štajerske zemljiše odvez oblig	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115
Zemij obč. avstr. 4 1/2% zlati zast listi	125	40
Prior. oblig. Elzabetine zapad železnice	115	70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld	174
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	95
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	182	—

Na prodaj sta

dve kobilici,

jedna bela, druga rujave barve, obe mladi, močni, čez 15 pesti visoki in za vsakovrstno delo. Več se izve na pošti v Ljublj.

Odlikovana sedmograška gorska vina

v steklenicah in sodčkih z jamčeno

prirodno čistoto

priporoča (543—6)

JOS. B. TEUTSCH,

prodaja vina,

Schässburg

na Sedmograškem.

Cenik in poskušnje zastonj in franko.

Zastopnik za Kranjsko:

Julij Schillinger v Ljubljani.

Skozi 40 let preskušeno!!

C. kr. izklj. priv. in prva amer. in angl. patentovana

Anatherin zobna in ustna voda

dr. J. G. Popp-a,

c. kr. dvornega zdravnika za zobe, Dunaj, mesto, Bognergasse 2.

Anatherin ustna voda pomaga v specijalnih slučajih, katere tu ob kratkem naštejemo:

1. Čisti zobe in usta sploh.
2. Pomaga, kadar se že začne delati vinski kamen (zobni kamen).
3. Zobem dá prejšnjo naravno barvo.
4. Ohrani čiste umetne zobe.
5. Olajšuje in odpravlja trganje po zobeh in bolečine, katere napravljajo otli zobe.
6. Odpravi gobasti dlesen.
7. Utrdi majajoče zobe.
8. Pomaga proti lahkemu krvavljenju dlesna in proti gnilju dlesna.
9. Daje lep duh sapi in odpravi smradljivo sapo.
10. Pomaga proti gljivicam v grlu, ki včasih tako boleče uplivajo na govorila.
11. Ozdravi škorbut v ustih, za kar se posebno priporoča potnikom po morji.
12. Olajšuje zobenje pri otrocih.
13. Neobhodno je potrebna pri rabi mineralnih vod.
14. Pokazala se je kot dobra za spiranje grla pri kroničnih boleznih in disteriditidi.

Velika steklenica velja gld. 1.40, srednja gld. 1.— in mala 50 kr.

C. kr. zdravnika za zobe dr. Popp-a

zobni prašek nareja najčrnejše zobe jako bele. Cena 63 kr.

zobna pasta v škatlicah po gld. 1.22 osveži usta in ima prijetni aroma.

zobna pasta aromatična, nareja zobe bleščeče bele. Cena 35 kr.

zobna plomba, praktično sredstvo, s katerim si lahko vsakdo sam plom- buje otle zobe. Cena gld. 2.10.

zemljiščno milo proti hrastu, lišajem, ogr- cem, pegam, prhljajni v glavi in bradi, izpuščanjem, boleznim in nečistostim kože sploh. Cena 30 kr. (326—2)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, G. Piccoli, dalje pri tr- govecih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mehr, P. Lass- nik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; v Idriji: J. Warts, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; v Skofjeji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdov- ščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: J. Bergman, D. Rizzoli, lekarja; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Rup- recht, lekar; v Cernomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar

P. n. občinstvo se prosi zahtevati izrečno c. kr. dvornega zdravnika za zobe Popp-a preparate in vzeti samo take, ki imajo mojo varstveno znamko. Več ponarejalcev in prodajalcev na Dunaji in in spruku bilo je nedavno obsojenih k občutnim kaznim.

Mih. Kastner, Karol Karinger v Ljubljani; Karol Schaunig v Kranji; Alojzij Walland, J. Kupferschmid, F. Zangger, Traun & Stiger v Celju; Hatheyer & Felvernig, Alojzij Fuchs, Anton Robin, Valentin Trost, C. B. Rossbacher, F. Terdina, Jos. Lipovitz v Celovci

priporočajo svojim p. n. kupovalcem Zacherl-ovo najnovejšo specialiteto praškov, katere v intenzivnej moči in sigurnosti presega vsa dosedanja sredstva:

„ZACHERLIN“

za popolno vničenje in iztrebljenje vseh škodljivih in sitnih mrčesov, kakor: stenice, bolh, šurkov, molov, muh, uši, mravelj itd.

Posebno se pred tem svari: „Zacherlin“ ne z navadnim mrčesnim praškom zamenjati!

„Zacherlin“ prodaja se le v originalnih steklenicah, nikdar pa se v samem papirju ne prodaja ali pa odprt ne vaga.

Originalne steklenice morajo imeti, da je pristen, podpis (8—12) imena in varstveno znamko.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.